

VALÓSÁGOS KÖNYVTÁR – KÖNYVTÁRI VALÓSÁG III.

Konferenciaprogram
az előadások tartalmi összefoglalóival

Helyszín:
ELTE BTK Kari Tanácsterem
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Tanácsterem

Időpont:
2017. november 27–28.

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar
Könyvtár- és Információtudományi Intézet és
Könyvtártudományi Doktori Program

Valóságos könyvtár – könyvtári valóság III.

Magyar Tudomány Ünnepe
Konferenciaprogram
az előadások tartalmi összefoglalóival

A KONFERENCIA IDEJE:

2017. november 27–28.

HELYSZÍN:

ELTE BTK Kari Tanácsterem

(1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A, fszt. 39.)

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Tanácsterem

(1053 Budapest, Ferenciek tere 6. II. em.)

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet
<http://lis.elte.hu>
lis@btk.elte.hu

Valóságos könyvtár – könyvtári valóság III.
<http://lis.elte.hu/vkkv>

ISBN 978-963-284-940-9

Valóságos könyvtár – könyvtári valóság III.

Szervezőbizottság:

Elnök:

Dr. habil. Kiszl Péter
intézetigazgató, tanszékvezető, doktori programvezető

Tudományos program-koordinátor:

Barátné dr. habil. Hajdu Ágnes
tanszékvezető

Titkár:

Dr. Csík Tibor
egyetemi adjunktus

Technikai program-koordinátor:

Boros Tibor
megbízott előadó

Együttműködő partnerek:

ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ
ELTE BTK Hallgatói Önkormányzat Könyvtár- és
Információtudományi Intézeti Képviselő
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár
Magyar Információtudományi Alapítvány
Magyar Könyvtárosok Egyesülete

Rendezvényünk a Magyar Tudomány Ünnepe keretében valósul meg.

ELŐSZÓ

A *Valóságos könyvtár – könyvtári valóság* című tanácskozást harmadik alkalommal szervezi meg az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának (ELTE BTK) Könyvtár- és Információtudományi Intézete (KITI), valamint a Könyvtártudományi Doktori Programja, a Magyar Tudományos Akadémia indította Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozat keretében.

A *Magyar Tudomány Ünnepe 2017* mottója az „*Emberközpontú tudomány*”, amely a tudomány központi elemét, az embert és a tudományos megismerés célját, az ember szolgálatát hangsúlyozza. A tanácskozás során kiemelten rá kívánunk mutatni a könyvtári-információs szolgáltatások nélkülözhetetlenségére a tudomány rendkívül gyors fejlődésében, valamint a tudomány és a társadalom könyvtári eszközökkel támogatott együttműködésére az életminőség kedvező irányú befolyásolása érdekében. A konferencia célja, hogy lehetőséget adjon a könyvtár- és információtudomány aktuális, a szakmai közösség hazai és határon túli képviselőit egyaránt foglalkoztató kérdéseinek megvitatására, a könyvtárak valós és virtuális szerepének, lehetőségének elemzésére, a könyvtárak információközvetítő és tudományos kutatómunkát támogató küldetésének több aspektusú problémafeltárására, jövőbeli feladataik széles körű vizsgálatára.

Plenáris tanácskozásunkon nemzetközileg ismert és elismert tudósok szólnak a könyvtárról. Levezető elnök Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója lesz, a helyszín pedig az ELTE BTK Kari Tanácsterme. Klaudy Kinga professor emeritus, az MTA doktora, az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola Fordítástudományi Doktori Programjának vezetője, az ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Tanszék korábbi (1997–2013) tanszékvezetője nyitó előadásában egy tudományág és a hozzá kapcsolódó könyvtár hazai megszületéséről hallhatunk. Körmendi Tamás, az ELTE BTK Történelem Segédtudományai Tanszékének habilitált egyetemi docense arra keresi a választ, milyen lenne egy medievista számára az ideális könyvtár.

A konferencia ezt követően a könyvtárak napjaink információs kihívásaira adandó lehetséges válaszaival foglalkozik. Káldos János, az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK) Országos Könyvtári Rendszer Projektének szakmai vezetője és Fehér Miklós, az OSZK Könyvtári Intézet igazgatója a (nemzeti) könyvtár állandóságát és változását, valamint a tudományhoz, tudáshoz való viszonyát tárgyalja. Ramháb Mária, az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) elnöke és Redl Károly, az Országgyűlési Könyvtár igazgatóhelyettese a könyvtár közösségteremtő erejét mutatja be egy új rendezvény, a KönyvtárMozi, valamint a Kárpát-

medencei fiatal magyar könyvtárosok szakmai együttműködését segítő ösztöndíjprogram ismertetésével. Nem kis feladat egy könyvtári gyűjtemény modern rendezése, különösen akkor, ha a gyűjtemény jelentős muzeális állománnyal, s egyedülálló dokumentumokkal rendelkezik. Nagy János Ádám villamosmérnök esettanulmánya végigvezet az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem Könyvtárában elvégzett munkán és az alkalmazott rendhagyó módszereken.

Az IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) stratégiájának két meghatározó területéről – a könyvtárak érdekeinek érvényesítéséről, ügyük nemzetközi támogatásáról, valamint a könyvtárosok kompetenciáinak fejlesztéséről – ad áttekintést Barátné Hajdu Ágnes tanszékvezető (ELTE BTK KITI Könyvtártudományi Tanszék), a világszervezet vezetőségének (Governing Board) tagja. Kiszl Péter, az ELTE BTK KITI igazgatója, az Információ-tudományi Tanszék és a Könyvtártudományi Doktori Program vezetője a pénzügyi kultúra fejlesztésének lehetőségeit elemzi az ELTE könyvtárosképzésének példáján. A könyvtárak oktatási tevékenységét tárgyalja előadásában Csík Tibor, a KITI intézeti titkára, majd a plenáris ülés zárásaként Farkas Csenge, Móring Tibor és Pataki Fruzsina, az ELTE könyvtártudomány mesterszakos hallgatói számolnak be a jövő évi rigai BOBCATSSS konferencia előkészületeiről.

A tanácskozás másnapján az ELTE BTK KITI oktatói – Bella Katalin, Bibor Máté, Bognárné Lovász Katalin, Dippold Péter, Fodor János, Kerekes Pál, Kosztyánné Mátrai Rita, Murányi Péter, Németh Katalin, Senkei-Kis Zoltán és Tószegi Zsuzsanna – ismertetik folyó kutatásaik eredményeit, a szekciót Bényei Miklós, az MTA doktora, címzetes egyetemi tanár (Debreceni Egyetem) vezeti. Magyarország egyetlen könyvtártudományi doktori programjának aktív hallgatói – Bilicsi Erika, Hubay Miklós Péter, Juhász Éva, Kovácsné Koreny Ágnes, Nemes László, Orbán Anna, Sörény Edina, Vass Anna Johanna, Winkler Bea – mutatják be előrehaladásukat disszertációjuk témájában a Tóvári Judit ny. főiskolai tanár (Eszterházy Károly Egyetem, Eger) elnökölte szekcióban.

A Digitális bölcsészet szekcióban elhangzó előadások azon kutatások eredményeiről adnak átfogó képet, melyek az ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ keretein belül és az Egyetemi Könyvtár és Levéltár (EKL) munkája során születtek meg. A tanácskozás számos tudós szakember és tehetséges hallgató, továbbá az EKL munkatársai – Garamvölgyi László, Halász Dávid, Kozák Dániel, Maróthy Szilvia, Micsik András, Palkó Gábor, Scheibner Tamás, Smrcz Ádám, Virág Gabriella – részvételével és Fodor János egyetemi adjunktus (ELTE BTK KITI) irányításával zajlik majd az EKL Tanácsteremben.

A kongresszuson elhangzó előadások tanulmány változatát – terveink szerint 2018 folyamán – kötetben jelentetjük meg.

A konferenciát Szalay Péter, az ELTE tudományos rektorhelyettese, Borsodi Csaba, az ELTE BTK dékánja és Kiszl Péter intézetigazgató, a doktori program vezetője, a konferenciasorozat fő szervezője köszönti, majd a könyvtárszakmai tanácskozásunkat Sepsey Tamásné Vígh Annamária, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztályának vezetője nyitja meg. A kétnapos tudományos ülésszak zárszavát Sebestyén György professor emeritus, az ELTE BTK KITI korábbi (2007–2011) igazgatója fogja elmondani.

A konferencián tárgyalt témák és az előadók száma alapján legnagyobb hazai, tisztán könyvtár- és információtudományi rendezvénynek számító tanácskozás jelentőségét alátámasztja, hogy széles körű szakmai együttműködéssel valósul meg. Stratégiai partnereink az ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ, az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár, az ELTE BTK HÖK Könyvtár- és Információtudományi Intézeti Képviselő, a Magyar Információtudományi Alapítvány és a Magyar Könyvtárosok Egyesülete.

Jó munkát, eredményes konferenciát kívánunk! A következő *Valóságos könyvtár – könyvtári valóság* című tanácskozást, immár a negyediket, 2019-ben tervezzük megrendezni az ELTE BTK-n.

Budapest, 2017. november 9.

A szervezőbizottság

ELTE.DH

Magyar
Információtudományi
Alapítvány

A rendezvény programja

A konferencia résztvevőit köszönti:

Szalay Péter, az ELTE tudományos ügyek rektorhelyettese
Borsodi Csaba, az ELTE BTK dékánja
Kiszl Péter, intézetigazgató és a doktori program vezetője
(ELTE BTK KITI)

A rendezvényt megnyitja:

Sepsey Tamásné Vígh Annamária,
az EMMI Közgyűteményi Főosztályának vezetője

2017. november 27. (hétfő) 10:00–17:00

Plenáris ülés

(ELTE BTK Kari Tanácssterem)

Levezető elnök: Fodor Péter,
a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója

09:30–10:00 Regisztráció
10:00–10:45 Egyetemi és kari vezetők köszöntői, az EMMI Közgyűteményi Főosztály vezetőjének megnyitója

Tudósok a valós és virtuális könyvtárakról

10:45–11:15 Klaudy Kinga professor emeritus, az MTA doktora, az ELTE Nyelvtudományi Doktori Iskola Fordítástudományi Doktori Programjának vezetője: Egy új tudományág születésének könyvtári vonatkozásai
11:15–11:45 Körmendi Tamás, az ELTE BTK Történelem Segédtudományai Tanszékének habilitált egyetemi docense, az MTA BTK Lendület Középkori Magyar Gazdaságtörténeti Kutatócsoport tagja: Napjaink könyvtára – a középkorkutató szemével
11:45–13:00 Kérdések, hozzászólások, majd ebédszünet

Könyvtárak és platformok

- 13:00–13:30 Káldos János szakmai vezető (Országos Széchényi Könyvtár Országos Könyvtári Rendszer Projekt): A (nemzeti) könyvtár állandósága és változása
- 13:30–13:50 Fehér Miklós igazgató (Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet): Tudomány, tudás – szerep és tevékenység
- 13:50–14:10 Ramháb Mária megyei könyvtárigazgató (Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár), elnök (Informatikai és Könyvtári Szövetség): A KönyvtárMozi közösségteremtő ereje
- 14:10–14:30 Redl Károly igazgatóhelyettes (Országgyűlési Könyvtár), alelnök (Magyar Könyvtárosok Egyesülete): Könyvtár, ami összeköt
- 14:30–14:50 Nagy János Ádám ügyvezető (NJA Kft.): Könyvtári állományok rendezésének újszerű módszerei: esettanulmány az Országos Rab-biképző – Zsidó Egyetem Könyvtárának modernizálásáról
- 14:50–15:20 Kérdések, hozzászólások, majd szünet
- 15:20–15:40 Barátné Hajdu Ágnes tanszékvezető (ELTE BTK KITI), elnök (Magyar Könyvtárosok Egyesülete): Kompetenciafejlesztés – érdekérvényesítés. Eszközök és módszerek az aktuális IFLA stratégiákban
- 15:40–16:00 Kiszl Péter intézetigazgató, a doktori program vezetője (ELTE BTK KITI): A pénzügyi kultúra fejlesztése a könyvtárosképzésben
- 16:00–16:20 Csík Tibor egyetemi adjunktus, intézeti titkár (ELTE BTK KITI), főszerkesztő (Könyv és Nevelés): Könyvtár és oktatás – a könyvtárak oktatási tevékenysége
- 16:20–16:40 Farkas Csenge – Móring Tibor – Pataki Fruzsina (ELTE BTK KITI könyvtártudomány mesterszakos hallgatói): BOBCATSSS 2018, Riga – kedvesináló előzetes a szervezőktől
- 16:40–17:00 Kérdések, hozzászólások
- 17:00–19:00 Állófogadás, kötetlen beszélgetés az ELTE BTK KITI oszlopos előterében

2017. november 28. (kedd) 9:00–13:00

Oktatóink kutatásaiból szekció

ELTE BTK Kari Tanácsterem

Levezető elnök: Bényei Miklós, az MTA doktora,
címzetes egyetemi tanár (Debreceni Egyetem)

- 09:00–09:15 Bibor Máté egyetemi tanársegéd: Soltész Zoltánné Juhász Erzsébet (1921–1997). Vázlatok egy pályaképhez
- 09:15–09:30 Tószegi Zsuzsanna címzetes egyetemi docens: A Digitális Irodalmi Akadémia
- 09:30–09:45 Bella Katalin egyetemi tanársegéd: Az író olvas. Kortárs magyar szerzők olvasási szokásai és otthoni könyvtárak
- 09:45–10:00 Dippold Péter egyetemi adjunktus: A Long Tail és a könyvtárak. Hogyan kapcsolódhatunk az új üzleti modellhez?
- 10:00–10:15 Kerekes Pál címzetes egyetemi docens: Self-publishing: a könyvönmenedzselés irodalmi és kiadói modelljének főbb jellemzői
- 10:15–10:30 Fodor János egyetemi adjunktus: Tér, idő, tartalom. Kor- és helytörténeti webprojektjeink újabb tanulságai
- 10:30–10:45 Szünet
- 10:45–11:00 Németh Katalin egyetemi adjunktus: Többnyelvű keresési lehetőségek az online könyvtári katalógusokban
- 11:00–11:15 Murányi Péter egyetemi docens: A magyar könyvtár- és információtudományi folyóiratok feldolgozottsága adatbázisokban és teljes szövegük elérhetősége a hálózaton
- 11:15–11:30 Bognárné Lovász Katalin egyetemi adjunktus: Társadalmiasítás és a könyvtárak: hogyan vonják be a megyei könyvtárak közösségüket az intézmény működésébe?
- 11:30–11:45 Senkei-Kis Zoltán egyetemi adjunktus: Társadalmi felelősségvállalás a könyvtárakban
- 11:45–12:00 Kosztyánné Mátrai Rita egyetemi tanársegéd: MEKhallgatva – a Magyar Elektronikus Könyvtár láthatatlan oldala
- 12:00–13:00 Kérdések, hozzászólások, majd ebédszünet

2017. november 28. (kedd) 13:00–16:10
Doktoranduszaink kutatásaiból szekció

ELTE BTK Kari Tanácsterem

Levezető elnök: Tóvári Judit ny. főiskolai tanár

(Eszterházy Károly Egyetem, Eger)

- 13:00–13:15 Orbán Anna könyvtáros (Deloitte Services Wirtschaftsprüfungs GmbH, Bécs): Divéký József könyvillusztrációs tevékenységének kezdetei
- 13:15–13:30 Hubay Miklós Péter humáninformatikus (Petőfi Irodalmi Múzeum): Könyvtári ontológiák és működésük a 21. században
- 13:30–13:45 Vass Anna Johanna könyvtárvezető (Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet Dokumentációs Központ és Szakkönyvtár): Az RDA és a szemantikus elemkészletek
- 13:45–14:00 Bilicsi Erika könyvtáros: Nyílt tudomány – közösségi kutatás
- 14:00–14:15 Winkler Bea könyvtárigazgató (Állatorvostudományi Egyetem, Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeum): A mesterséges intelligencia és a könyvtárak
- 14:15–14:40 Szünet
- 14:40–14:55 Kovácsné Koreny Ágnes főigazgató-helyettes (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár): A közösségvezérelt könyvtár elmélete és gyakorlata
- 14:55–15:10 Sörény Edina főigazgató (Nemzeti Közzolgálati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár): Emberközpontú könyvtár – a közzolgálatások támogatásáért
- 15:10–15:25 Juhász Éva könyvtáros (Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtár, Levéltár és Művészeti Gyűjtemény): Akiket a hitelkártya és a könyvtár összeköt: a CRM a Hyundai Card Libraries gyakorlatában
- 15:25–15:40 Nemes László tudásmenedzsmet szaktanácsadó (Apertus Közzolgálati Oktatásfejlesztési Központ Szolgáltató Nonprofit Kft.): Elektronikus platformok az oktatásban és a könyvtárak megváltozó szerepe
- 15:40–16:10 Kérdések, hozzászólások
- 16:10 A konferencia zárása: Sebestyén György professor emeritus (ELTE BTK KITT)

2017. november 28. (kedd) 12:30–15:20

Digitális bölcsészet szekció

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Tanácssterem

Levezető elnök: Fodor János egyetemi adjunktus

(ELTE BTK KITI)

- 12:30–12:45 Virág Gabriella EDIT központi adminisztrátor (ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Informatikai és Fejlesztési Osztály): A hosszú távú megőrzés és hozzáférés biztosítása: Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár szolgáltatásai
- 12:45–13:00 Garamvölgyi László osztályvezető-helyettes (ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Informatikai és Fejlesztési Osztály): Open Access folyóirat publikálása ingyenes eszközzel az Eötvös Loránd Tudományegyetemen
- 13:00–13:15 Kozák Dániel egyetemi adjunktus (ELTE BTK Latin Tanszék): Digitális szövegtörzsek mint az intertextuális értelmezés eszközei a klasszika-filológiában
- 13:15–13:30 Micsik András csoportvezető (MTA SZTAKI) – Scheibner Tamás tudományos kutató (MTA BTK Történettudományi Intézet): A COURAGE adatbázis digitális szempontból
- 13:30–13:50 Szünet
- 13:50–14:05 Palkó Gábor társvezető (ELTE BTK Digitális Bölcsészeti Központ): Digitális bölcsészet az Eötvös Loránd Tudományegyetemen
- 14:05–14:20 Halász Dávid projektmenedzser (ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ): A Literary Exploration Machine (LEM) stilometriai alkalmazás
- 14:20–14:35 Maróthy Szilvia doktorandusz (ELTE BTK ITDI): Elektronikus szövegkiadások katalógusa
- 14:35–14:50 Smrcz Ádám projektmenedzser (ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ): A Magyar Filozófiai Tudástár tervezete
- 14:50–15:20 Kérdések, hozzászólások

PLENÁRIS ELŐADÁSOK

Levezető elnök: Dr. Fodor Péter főigazgató
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár

Kompetenciafejlesztés – érdekérvényesítés. Eszközök és módszerek az aktuális IFLA stratégiákban

Barátné dr. Hajdu Ágnes

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék
tanszékvezető, habilitált egyetemi docens, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete
elnöke, az International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)
Governing Board tagja

Az IFLA (International Federation of Library Associations and Institutions) – Könyvtáros Egyesületek és Szervezetek Nemzetközi Szervezete) több stratégiai időszakon (2006–2009, 2010–2015, 2016–2021) keresztül is kiemelt figyelmet fordít a kompetenciák fejlesztésére, a képessé tételre, valamint a teljesítményfejlesztésre. Ezek a célok elsősorban a következő területekre irányulnak: a könyvtáros egyesületek megerősítése, a fiatal vezetők nemzetközi szinten történő kinevelése, az egyes nemzeti és nemzetközi programok segítése, a könyvtárosok szakmai kompetenciáinak fejlesztése, a könyvtárak és könyvtárosok érdekképviselése a nemzetközi szervezetek és kultúrpolitika területén, például a könyvtárak népszerűsítése az ENSZ 2030 Fenntartható fejlődés programjában. A legújabb időszakban az IFLA regionális és szektorális kapacitásainak megerősítése érdekében a szervezet külön erőfeszítéseket tesz az afrikai könyvtári törekvések támogatására, módszertani segítségére, valamint az eddig külön programként, stratégiai célként megjelenő szándékok integráltan szerepelnek az aktuális tervek között.

Könyvtár és oktatás – a könyvtárak oktatási tevékenysége

Dr. Csík Tibor

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék,
egyetemi adjunktus, intézeti tikár
Könyv és Nevelés, főszerkesztő

Az 1980-as években a digitális technológiában végbement váltás, majd a 90-es évektől az egyre szélesebb kör számára, online hozzáférhető információk a könyvtárak tevékenységét is átformálták. Célunk, hogy áttekintsük a végbement változásokat a könyvtárak és az oktatás vonatkozásában a 80-as évektől napjainkig. A könyvtárak oktatási

tevékenységének megújításában a felsőoktatási könyvtárak jártak az élen az angolszász országokban. A 80-as években a képzési tevékenységük középpontjában a könyvtári és a bibliográfiai ismeretek álltak. Az iskolai könyvtárak a különböző dokumentumtípusok megismertetését és a könyvtárhasználat elsajátíttatását tekintették elsődleges oktatási feladatuknak. A végbement szemléletváltást jól mutatja, hogy a könyvtárak a hagyományos, szakirodalmi tájékozódást és az online információkeresést egységbe foglalták, továbbá az információk értékelése, kritikája és a felhasználás kulturális és jogi vetületei a képzésük részévé vált. Az iskolai könyvtárak tevékenységének újradefiniálásában meghatározó jelentőségű az IFLA és az UNESCO közös kiáltványa (2000) és a végrehajtási irányelvek (2002). A 80-as évek magyar közoktatásában is elvárás a könyvtárhasználat tanítása, és a felsőoktatási könyvtárak nagy hagyományokkal rendelkeztek a használóképzés területén. Az 1995-ös Nemzeti Alaptantervben még könyvtári ismeretek szerepelnek, de 2010-től már csak könyvtári informatikát kell tanulni, ami utalt a digitális technológia, a digitális készségek felé toródásra. A könyvtárak oktatási tevékenységének fontosságát egyértelműen jelezte, hogy a magyar felsőoktatásban is megindult az iskolai könyvtárosok képzése.

Tudomány, tudás – szerep és tevékenység

Fehér Miklós

Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet, igazgató

A megfigyelés, a megfigyelés eredményeinek rögzítése és az e tevékenység révén felállított elméletek a tudományos gondolkodás és tevékenység alapját képezik. A tudományos megismerés célja a könyvtárosság céljával megegyezik, mindkettő az embert szolgálja. Ősi szakmánk az első pillanattól fogva együtt él az emberiséggel, és sohasem fog eltávolodni tőle, hiszen a gondolatok megőrzése, feldolgozása és feltárása, valamint célzott átadása az egyetlen lehetséges út a jövőbe, a jövőben bekövetkező helyzetek, divatos kifejezéssel élve „kihívások” kezelésére. De az ismeretek, a trendek tudása még ettől is többet ígér szakmánk művelőinek. Olyan társadalmi szerep betöltését, mely csak a kovászéhoz hasonlítható a kenyérsütés folyamatában. A Könyvtári Intézet maga is ilyen szerep betöltése érdekében tevékenykedik, partnerei szükségleteiből vezeti le saját tennivalóit.

A (nemzeti) könyvtár állandósága és változása

Káldos János

Országos Széchényi Könyvtár Országos Könyvtári Rendszer Projekt, szakmai vezető

A „könyvtár” a múlt megőrzésének egyik intézményesült központja, a társadalmi emlékezetrendszer része. A könyvtár adatokat őriz, az olvasók értelmezik, s az adatok

információvá válhatnak számukra. A könyvtár feladata, hogy a társadalom adat- és információszükségletéhez biztosítsa a feltételeket, s ezért a „könyvtár” az információ-közvetítő (média) rendszerek közé is tartozik. A „könyvtár” hely és rendszer, hogy megőrizhető és hozzáférhető legyenek az adatok. Korunkban, a digitális korban megváltozik az adathordozó, a kód, az adatrögzítés, a megőrzés és a hozzáférés módja is. A „könyvtár” alapvető feladatai változatlanok, de változik a hely és a rendszer. Az Országos Széchényi Könyvtár (OSZK), a nemzeti könyvtár fejlesztési terveinek segítségével jól szemléltethető a „könyvtár” állandósága és változása. Az OSZK célja egy új komplex könyvtári platform megvalósítása. De ez mit is jelent, és miért és kinek jó? Az előadás erre a három kérdésre ad feleletet.

A pénzügyi kultúra fejlesztése a könyvtárosképzésben

Dr. Kiszl Péter

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi

Tanszék, tanszékvezető, intézetigazgató habilitált egyetemi docens

ELTE BTK ITDI Könyvtártudományi Doktori Program, programvezető

ELTE BTK Digitális Bölcsészeti Központ, központvezető

Egy ország polgárai pénzügyi tudásának elmélyítése stratégiai feladat, hiszen mind a lakosság, mind a vállalkozói szféra, ezáltal az egész nemzetgazdaság számára kiemelt jelentőséggel bírnak a kellő körültekintéssel meghozott pénzügyi döntések. Különösen igaz ez hazánkra, ahol a különböző felmérések és a gyakorlati tapasztalataink szerint is a lakosság pénzügyi ismeretei jócskán fejlesztésre szorulnak.

Az előadás – rövid nemzetközi és történeti kitekintés után – ismerteti a pénzügyi tudatosság előmozdítására indított, jelenleg is zajló magyarországi projekteket, majd kapcsolódási pontokat tár fel a felsőfokú könyvtárosképzés képzési és kimeneti követelményeivel (KKK), konkrétan az ELTE könyvtártudományi oktatási programjaival. Részletesen bemutatja az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetének témába vágó – modellértékű – kezdeményezéseit, mindvégig szem előtt tartva a könyvtárak és a gazdasági szektor hosszú évek óta szorgalmazott, elmélyítésre szoruló kapcsolatának katalizálását, a könyvtárosok szerepének hangsúlyozását a vállalkozásfejlesztésben, illetve intézményvezetői szinten a gazdálkodási (és forrásszerzési) kompetenciák jelentőségét a közgyűjtemények hatékony működtetésében.

Egy új tudományág születésének könyvtári vonatkozásai

Prof. Dr. Klaudy Kinga, az MTA doktora
ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Tanszék, professor emeritus
ELTE BTK Fordítástudományi Doktori Program, programvezető
Across Languages and Cultures; Fordítástudomány, főszerkesztő
Magyar Alkalmazott Nyelvészek Egyesülete, alelnök

Egy olyan tudományág könyvtárának megteremtéséről fogok beszélni, amelynek első művei akkor születtek, amikor egyetemista lettem, és még alig jutottak el hozzánk, amikor 1973-ban elkezdtem az ELTE BTK akkor alakult Fordító- és Tolmácsképző Csoportjában fordítástechnikát oktatni. Ez az új tudományág a fordításelmélet vagy fordítástudomány, angolul Translation Studies, amely nem elsősorban szépirodalmi fordításokkal, hanem a legtágabb értelemben vett nyelvi közvetítés eredményével, folyamatával és funkciójával foglalkozik, tehát a tolmácsolás kutatásától a szakfordításon át az audiovizuális fordításig az interlingvális nyelvi kontaktusok legváltozatosabb területeit tekinti kutatási tárgynak. Napjainkban. Akkor, amikor én találkoztam vele, még csak válféltben volt az irodalomtudománytól, ezért a tanszéki könyvtár fejlesztésének első szakaszában a szótárakon és enciklopédiákon kívül elsősorban nyelvészeti könyveket vásároltunk, főleg összehasonlító stilsztikákat, kontrasztív nyelvészeti munkákat, olyasmit, amiről azt gondoltuk, hogy segít a fordítás és a tolmácsolás oktatásában. Ebben az első szakaszban, mely 1973–1990-ig tartott, a tanszék a Ménesi úti Eötvös Collegiumban kapott helyet, könyvtárszobánk nem volt, a könyvek a tanári szobák zárt szekrényeiben sorakoztak, de nem is nagyon jutott eszébe a hallgatóknak könyvet kölcsönözni, hiszen még a tanárok sem értettek egyet abban, hogy van-e szükség elméletre a fordítás oktatásában. A második korszakban (1990–2000), az Amerikai úton a fordításelmélet fontosságát világszerte sikerült bizonyítani. A harmadik korszak 2001-ben kezdődött, amikor a számunkra kijelölt Trefort-kerti irodák egyikében egy „bejárás” alkalmával megláttam, hogy bontják a régi könyvtár gyönyörű szekrényeit. Sikerült ezt megakadályoznom, sőt sikerült a már lebontott felső bútorzatot vissza is építtetnem. Most ebben a gyönyörű faburkolatos könyvtárban zajlik a Fordítástudományi Doktori Program hallgatóinak élete, egy olyan fordítástudományi szakkönyvtárban, amelyet beleng a fordítástudomány légköre, amely több mint ezer fordítástudományi szakkönyvet tartalmaz, és ezek állandóan használatban is vannak.

Napjaink könyvtára – a középkorkutató szemével

Dr. Körmendi Tamás

ELTE BTK Történelem Segédtudományai Tanszék, habilitált egyetemi docens

ELTE BTK Kiadvány- és Könyvtárügyi Bizottság, tag

Az MTA BTK Lendület Középkori Magyar Gazdaságtörténeti Kutatócsoport tagja

A közfelfogás szerint a történettudomány művelői kutatómunkájukat a könyvtárak csendjében végzik – és ha ez nem is igaz maradéktalanul, annyit mindenképpen leszögezhetünk, hogy Clio mesterségének műveléséhez valóban nélkülözhetetlenek a gazdag könyvgyűjtemények. A medievisták azonban a történészek között is sajátos csoportot alkotnak. Mivel a történeti kutatás szempontjából meghatározó közgyűjtemények (a könyvtárak és a levéltárak) az európai kontinensen szerencsés esetben is legfeljebb a középkor századaitól kezdődően tartalmaznak anyagot, a digitalizálást pedig a legtöbb esetben a legértékesebb és a legrégebb dokumentumok felől szokták kezdeni, a medievisták munkájában nemcsak megjelent, de a többi korszak kutatóihoz képest mára meghatározó jelentőségűvé vált a digitális adatbázisok használata. Referátumomban azt próbálom majd bemutatni a saját kutatásaimból vett néhány gyakorlati példán keresztül, hogy egy hozzám hasonlóan klasszikus (tehát papíralapú) könyvtári gyűjteményeken szocializálódott érdeklődő munkáját hogyan könnyíti vagy éppen nehezíti meg az a valós vagy látszólagos információbőség, amely az internet korában a kutatók nyakába szakadt. Ennek során először is áttekintem a magam – sajnos nem túlságos bőséges – 2000 és 2017 között szerzett külföldi könyvtári tapasztalatait (Párizs, Bordeaux, Dublin, Bécs, Róma könyvtáraiban), majd megpróbálom a felhasználó szemével összehasonlítani azokat a könyvtári adatbázisokat, amelyeket munkám során naponta használok. A konklúzióban pedig azt a kérdést igyekszem megválaszolni: milyen lenne egy medievista számára az ideális könyvtár.

Könyvtári állományok rendezésének újszerű módszerei: esettanulmány az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem Könyvtárának modernizálásáról

Nagy János Ádám

NJA Kft., ügyvezető

Az előadás során bemutatom azokat a speciális módszereket, amelyekkel egy rendezetlen gyűjteményből egy minden korszerű követelményt kielégítő, rendezett állapot hozható létre. A folyamat végén a kiadványok végleges helyükre, vagyis megfelelő raktári állványrendszerre, adataik pedig integrált könyvtári rendszerbe kerülnek. Röviden ismertetem a munka során felhasználható matematikai, informatikai, logisztikai, ellenőrzési metódusokat. Az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem különleges értéket képviselő

gyűjteményének 4 könyvtári km-nyi anyaga példáján bemutatom azokat a speciális megoldásokat, amelyekkel lehetővé válik a rendkívül összetett gyűjtemény rendezése. Röviden feltárom a könyvtár sajátosságait, ismertetem a teljes rendezési folyamatot. Kitérek a tartalmi feltárás során alkalmazott új technológiákra, az adatok beszerzésére, az erőforrások optimalizálására és a költségek minimalizálását szolgáló megoldásokra.

A KönyvtárMozi közösségteremtő ereje

Ramháb Mária

Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár, megyei könyvtárigazgató
Informatikai és Könyvtári Szövetség, elnök

Két évvel ezelőtt egy új fogalom született: a KönyvtárMozi. Az új kezdeményezés a kulturális alapellátás részeként a legkisebb településen élők számára is hozzáférhetővé teszi a kisközösségekben a magyar mozgóképkultúra értékeit. Az elmúlt években nagyon jelentős változások történtek az ötezer lakos alatti kistelepüléseken, ahol a lakosság könyvtári ellátását a megyei könyvtárak biztosítják. Ez a legtöbb helyen azt is jelenti, hogy a kiskönyvtárak valódi közösségi helyként tudnak működni. Pár perc alatt átrendezhetők, a korszerű filmvetítéshez szükséges számítógéppel, projektorral, nagyméretű vászonnal rendelkeznek. Már csak azokat az együttműködő partnereket kellett megtalálni, akik felismerték a könyvtári hálózat lehetőségét egy közös cél megvalósítására. Az Informatikai és Könyvtári Szövetség egyrészt koordinálta az új szolgáltatás bevezetését a megyei könyvtárak bevonásával, másrészt megállapodott az együttműködő partnerekkel (Magyar Művészeti Akadémia, MANDA, Dunatáj Alapítvány, Kecskemétfilm Kft.), akik támogatásuk jeleként több száz filmet ajánlottak fel jogtiszta módon vetítésre. Az egész szolgáltatás a Nemzeti Audiovizuális Archívum és a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár infrastruktúrájában működik. A program legfőbb támogatója a Nemzeti Kulturális Alap, aki pályázati úton a szükséges fejlesztésekhez, egységes promóciós anyagok előállításához, képzésekhez biztosítja a forrásokat. Ma 400-nál is több kistelepülés csatlakozott a KönyvtárMozihoz, ahol a közös együttlétek alatt a vetítéseket érdekes foglalkozások, beszélgetések, játékok követik.

Könyvtár, ami összeköt

Dr. Redl Károly

Országgyűlési Könyvtár, igazgatóhelyettes
Magyar Könyvtárosok Egyesülete, alelnök

A Könyvtár, ami összeköt című ösztöndíjprogram első ízben 2011-ben került meghirdetésre. A program célja, hogy segítse a Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok

szakmai együttműködését. Az elmúlt hét évben jelentős lépést tettünk a kijelölt cél megvalósítása felé, nevezetesen, hogy jöjjön létre a könyvtárosok körében egy olyan személyes kapcsolatokon alapuló, a Kárpát-medencét átölelő szakmai hálózat, amely felhasználható különböző szakmai kérdések megoldása és az anyanyelvi kultúra ápolása érdekében. Ugyanis az olvasásnak kitüntetett szerepe van az anyanyelvi kultúra megőrzésében. A kisebbségi magyar közösségek tapasztalatai egyértelműen bizonyítják, hogy a magyarság vállalása és a magyar anyanyelv használata szoros összefüggést mutat. A kisebbségi magyar közösségek megtartása szempontjából rendkívül fontos tehát az anyanyelv ápolása, az olvasás, aminek egyik intézményes hátterét a könyvtárak és az ott dolgozó könyvtárosok biztosítják.

OKTATÓINK KUTATÁSAIBÓL

Levezető elnök: Dr. Bényei Miklós, az MTA doktora,
címetes egyetemi tanár
Debreceni Egyetem

Az író olvas. Kortárs magyar szerzők olvasási szokásai és otthoni könyvtáruk

Dr. Bella Katalin

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék,
egyetemi tanárség

Előadásom irodalomszociológiai szempontból közelít a kortárs magyar írókhoz. Kérdésfeltevése, hogy az író olvasmányainak beszerzése és otthoni könyvtárának kialakulása hogyan mutatja meg az alkotók mikroszinten megnyilatkozó társadalmi (társas) közegét, a kortárs irodalmi szcénát átszövő kapcsolati hálót, illetve a mentalitástörténet irányából is elemzi a szerzők és olvasmányaik viszonyát. Mindehhez módszerül a bevett társadalomtudományi eszközök mellett az irodalmi interjú műfaja természetesen kínálkozik mint olyan eszköz, amely alkalmas egyfelől annak azonosítására, hogy milyen tényleges élményekkel, szellemi javakkal vértézték fel az írók olvasmányai, másfelől felfedi az írói önstilizálást, a mindenkori fikciót a narratív identitás megkonstruálásában. Előadásom egyúttal arra is választ keres, hogy a közönség szemében mindez miképpen érdekes, vagyis kiter a kultuszképződés és a kultusz természetére is.

Soltész Zoltánné Juhász Erzsébet (1921–1997). Vázlatok egy pályaképhez

Dr. Bibor Máté

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék,
egyetemi tanárség

Soltész Zoltánné (idegen nyelvű publikációkban többnyire Elisabeth/Elizabeth Soltész) neve nemcsak muzeális anyagokkal foglalkozó „régikönyvesek”, hanem a legtöbb könyvtáros, sőt, a nagyközönség könyvtörténet iránt érdeklődő része számára is ismerősen cseng. Egy húsz éve elhunyt, csaknem egész életében egyazon munkahelyen dolgozó, zárkózott személyiségű szakember esetében ez szokatlan jelenség, és valószínűleg számos publikációjának, így szakkönyvei és tanulmányai mellett népszerűsítő cikkeinek és különféle hasonmás kiadásokat kísérő írásainak köszönhető.

Az előadás apropója, hogy Berlász Piroska ajándékként az ELTE BTK KITI könyvtárába került Soltész Zoltánné Juhász Erzsébet számos publikációjának szerzői példánya, továbbá előadásai és egyetemi órái egy részének gépirata, személyes iratai. Az előadás fölvezetja Soltész Zoltánné életútját, áttekinti szakmai munkásságát és röviden ismerteti az adomány részét képező dokumentumokat.

Társadalmiasítás és a könyvtárak: hogyan vonják be a megyei könyvtárak közösségüket az intézmény működésébe?

Bognárné dr. Lovász Katalin

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Savaria Könyvtártudományi Csoport, egyetemi adjunktus

A könyvtárak küldetésnyilatkozataik alapján mindig is a társadalom érdekében, a társadalomban lezajló folyamatokra reagálva működtek. Mitől másabb tehát egy társadalmiasított könyvtár? A különbség talán abban áll, hogy nem az intézménynek van közössége, hanem a közösségnek van intézménye. A közösség tagjai magukénak érzik az adott intézményt, felelősséget éreznek iránta, tevékenyen kapcsolódnak be az intézmény mindennapi munkájába. Ezek az emberek nem csak a társadalmiasított intézmény, hanem az egész helyi társadalom munkájában felelős állampolgárként vesznek részt, környezetükre igényesek. Az intézmények társadalmiasítása nagyban növelheti a társadalmi tőkét, amely alapja annak, hogy az emberek jól érzik magukat lakóhelyükön, és bizalommal, nyitottan fordulnak közösségük tagjai felé. A társadalmiasított intézmények munkatársai nem ad hoc, hanem tudatosan, tervezett módon vonják be a közösség tagjait a munkájukba, és igyekeznek egy természetes módon működő támogató közösséget építeni az intézmény köré. Előadásomban azt vizsgálom, hogy a megyei hatókörű városi könyvtárak hogyan próbálják olvasóikat megszólítani és bevonni a tervezésbe és a mindennapi tevékenységükbe.

A Long Tail és a könyvtárak. Hogyan kapcsolódhatunk az új üzleti modellhez?

Dr. Dippold Péter

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi Tanszék, egyetemi adjunktus

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központi Könyvtár, igazgató

Bizonyára sokan ismerik Chris Anderson 2004-ben publikált üzleti modelljét, amely az internetes kereskedelem sajátosságát írja le: a nagy tömegben árusított bestseller ter-

mékek nagyságrendjét eléri a kevesebb példányban elkélő, de jóval nagyobb sokféleséggel rendelkező áruk kereskedelme, és az elektronikus forgalmazók a rendelkezésre álló dokumentumok 98%-át évente legalább egyszer eladják vagy forgalmazzák. Ez az eloszlás, a Long Tail, az elektronikus dokumentumok esetében felülírja a fizikai világ eddig felismert eloszlási rendszereit (pl. Pareto-eloszlás – a jövedelmek 80%-át a népesség 20%-a birtokolja, vagy Derek de Solla Price felismerése – a tudományos szerzők 25%-a felelős a megjelent cikkek 75%-áért). A könyvtárak ehhez a jelenséghez több ponton csatlakozhatnak. Dokumentumforgalmuk nagy részét a népszerű termékek adják, ugyanakkor a kölcsönzési statisztikákban jól követhető a ritkábban forgalmazott, de összességében nagy tömeget kiadó ún. „niche” kölcsönzések nagyságrendje. Az Országos Dokumentumellátó Rendszer statisztikai elemzése is alátámasztja a ritkábban keresett, kereskedelmi forgalomban már nem található dokumentumok fontos szerepét a rendszerben. A Long Tail jelenség a könyvtári világban az e-könyvek szolgáltatásba vonásával, illetve a tömeges digitalizálással nyeri el valódi helyét.

Tér, idő, tartalom. Kor- és helytörténeti webprojektjeink újabb tanulságai

Dr. Fodor János

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi
Tanszék, egyetemi adjunktus

Korunk könyvtári fejlesztései kettős innovációt igényelnek: a technológiai lehetőségek és a korszerű könyvtári szemlélet adekvát interpretálását. Tartalomszolgáltatás-kutató műhelyünkben több olyan, szemléletében innovatív projektekről számolhatunk be, amelyek technológiai rálátást és kreatív jártasságot biztosítanak az intézetünkben tanuló szakemberjelölteknek. A könyvtárak Facebook-jelenlétével kapcsolatos kutatásunk bizonyította, hogy a legsikeresebb bejegyzések térrel, idővel kapcsolatos, továbbolvasható, gondosan kidolgozott információ-együttesek. Az identitás közös nevezőjére alapozva, a hely- és kortörténet senkitől sem idegen témájában lehet leghatékonyabban példát mutatni, megosztott történettel, hozzáadott tudományos háttér-információkkal, linkekkel kedvet teremteni az elmélyülésre, hasonló gyűjteménytelek önálló föl kutatására. Ezért áll műhelyünk érdeklődésének középpontjában olyan részgyűjtemények, dokumentumegyüttesek webes kidolgozása, melyek hely- és kortörténeti kontextusa sikeresen felmutatható az oktatás keretei között, egy-egy félév hallgatókra elosztott munkájával.

Self-publishing: a könyv-önmenedzselés irodalmi és kiadói modelljének főbb jellemzői

Dr. Kerekes Pál

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi
Tanszék, címzetes egyetemi docens

A digitális szöveg és a bibliofil könyv romantika nem ellenségek. Amennyiben elfogadjuk, hogy az informatikai eszközök kijelzői művelődési potenciállal rendelkeznek, ki kell egyezni azzal is, hogy a tradicionálistól eltérő alkotói és szöveg-felhasználói struktúrák is meghonosodnak, mint például a self-publishing irodalmiasság. A magyarra könyv-önmenedzselésnek fordított angol kifejezés egy olyan új szöveg-alkotói lehetőség, amelynek tanulmányozására – mérete és gyors terjedése miatt – világszerte nagy figyelmet fordítanak irodalmi, kiadói, és könyvtári szinten. Különösen abból a szempontból, hogy a sokszor ellentmondásosan rokonított publikációs technikák – magánkiadás, self-publishing, open access, blog, komment széria, web elő- és utóközlés – különbözőségeit, és közös vonásait beazonosítsák, elkülönítsék. Az előadás szándéka az, hogy megismertesse a self-publishing jelenséget, annak digitális és nyomtatott leágazásait. A prezentáció nem foglal állást a független publikálást kísérő irodalomszemléleti, illetve kultúrpolitikai problémafelvetésekről.

MEKhallgatva – a Magyar Elektronikus Könyvtár láthatatlan oldala

Dr. Kosztyánné dr. Mátrai Rita

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi
Tanszék, egyetemi tanársegéd

Egy weboldal nemcsak látható. A vakok számára képernyőolvasó szoftverek olvassák fel a weboldal tartalmát, pontosabban azokat a részeket, amelyeket értelmezni tudnak. A weboldalban számos plusz információt el lehet rejtteni, ami szemmel nem látható, de a képernyőolvasó felolvassa vagy értelmezi. Ezeket az információkat lehet arra használni, hogy vakok számára is kényelmesen használható legyen a weboldal.

A Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK) központi weboldala mellett létezik egy egyszerűsített felület is, a VMEK (<http://vmek.oszk.hu>), melyet kifejezetten a vakok és gyengén látók számára fejlesztettek, előtérbe helyezve az általuk használt formátumokat, illetve a számukra fontos információkat. Ennek a felújítására a MEK Egyesület 2014-ben támogatást nyert, a folyamatban a MEK Egyesület önkénteseként vettem részt. A munkálatoknál fogyatékkal élő tesztelők észrevételeit is figyelembe vettük. Előadásomban bemutatom a weboldal kialakításánál kulcsfontosságú irányelveket, melyek betartásával nemcsak láthatóvá, hanem hallhatóvá is válnak a weboldal egyes részei.

A magyar könyvtár- és információtudományi folyóiratok feldolgozottsága adatbázisokban és teljes szövegük elérhetősége a hálózaton

Dr. Murányi Péter

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Savaria Könyvtártudományi Csoport, egyetemi docens

Szakfolyóirataink jelentős változásokon mennek keresztül. Van, amelyik nyomtatott verziójának megszűnte után csak a hálózaton keresztül volt elérhető, majd – váratlanul – megszűnt (Könyvtári Levelező/lap), más lapoknál csak az első lépést tették meg, az elektronikus változat folyamatosan megjelenik, ennek kapcsán újra felvetődnek a tartalmukról való tájékozódás és teljes szövegük elérhetőségének kérdései. A könyvtárosoknak saját lapjaik feldolgozásával is példát kellene mutatniuk egységességben, kereshetőségben stb.

A vizsgált folyóiratok: Könyvtári Figyelő (KF), Tudományos és Műszaki Tájékoztatás (TMT), Könyv, Könyvtár, Könyvtáros (3K, az elődjének tekinthető Könyvtárossal együtt), Könyv és Nevelés (KÉN, a hasonló címen megjelent elődjével együtt), Könyvtári Levelező/lap (KLL), Magyar Könyvszemle. A bibliográfiai adatbázisok körében elsősorban szakmánk adatbázisait vizsgáljuk: a MANCI két változatát, a HUMANUS-t, a tartalomjegyzékeket regisztráló MATARKA-t, továbbá a szakterületi adatbázisok közül azokat, amelyek bizonyos mértékig feldolgozzák egyes lapok közleményeit (pl. PAD), a nemzetközi adatbázisok közül a LISA, a LISTA és az INSPEC került be a mintába. Főleg az adatbázisokat megelőző időszakokra vonatkozóan megnézzük a nyomtatott szakbibliográfiákat is (pl. MAKSZAB és elődei). Foglalkozunk az egyes adatbázisok sajátos, kevesek által ismert keresési sajátosságaival, a nemzetközi adatbázisokban az utóbbi időben megfigyelhető furcsa mennyiségi és minőségi jelenségekkel.

A teljes szöveg elérhetőségének forrásaként elsősorban az EPA-t, a lapok saját archívumát és az egyes adatbázisoknak a cikkek teljes szövegéhez vezető linkjeit vizsgáljuk. Megfigyeljük, hogy milyen különbségeket találhatunk a hosszú időn keresztül folyamatosan megjelenő, a valamennyi szünet után azonos vagy más címen újrainduló és a jelen állás szerint teljesen megszűnt (bár egyszer már újraindult) lapok között. Az adatbázisok megindulását megelőző időszakra vonatkozóan javasoljuk az azok alapját képező kurrens bibliográfiák digitalizálását a jobb kereshetőség érdekében (erre mintául a Petőfi Irodalmi Múzeum Bibliográfiai füzetei szolgálhatnak a Hungaricanaban).

Többnyelvű keresési lehetőségek az online könyvtári katalógusokban

Dr. Németh Katalin

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék,
egyetemi adjunktus, intézeti oktatásfelelős

Számos magyarországi könyvtár rendelkezik jelentős idegen nyelvű gyűjteménnyel, melyek között különböző írásrendszerű dokumentumok is megtalálhatók. Az integrált könyvtári rendszerek nyújtotta lehetőségek megkönnyítik ezen dokumentumok feldolgozását és visszakeresését, így az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár multiszkript rekordjai, melyek elsősorban a Távolségi Intézet és a Konfuciusz Intézet kötetek bibliográfiai leírásait teszik elérhetővé és kereshetővé eredeti kínai, japán és koreai írásrendszerben is. A legelterjedtebb hazai gyakorlat azonban a leggyakrabban keresett adatelemek, például a szerzői nevek utalókkal való kiegészítése, amely jellemzően a transliterálás szabványai alapján létrehozott egységesített adat mellé rendel egyéb, latin betűs névformákat. Az előadás sorra veszi az idegen nyelvű dokumentumok feltárásának és megjelenítésének lehetőségeit, különös tekintettel a felhasználói igényekre.

Társadalmi felelősségvállalás a könyvtárakban

Dr. Senkei-Kis Zoltán

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi
Tanszék, egyetemi adjunktus
ELTE BTK Esélyegyenlőségi Bizottság, elnök

A társadalmi felelősségvállalás (social responsibility) tudatosítása, elméleti és gyakorlati alkalmazása a fejlettebb országok után hazánkban is a mindennapok fontos tényezőjévé válik. Szerteágazó a problémák köre, melyek e fogalom alá tartoznak (pl. környezetvédelem, játékokódás, egészséges életmód, esélyegyenlőség, emberi jogok), számos lehetőséget kínálva a kulturális intézményeknek, így a könyvtáraknak is az ebben való szerepvállalásra. Érdekes vizsgálati terep a könyvtár, hiszen nemcsak az elvégzendő, elvégezhető feladatok révén kötelezettje, hanem támogatható és támogatandó közintézményként haszonélvezője is lehet a társadalmi felelősségvállalásnak. Kutatásomban arra keresem a választ, hogy mely területeken aktívak a hazai könyvtárak, illetve kik, és miben segítik ezeket az intézményeket.

A Digitális Irodalmi Akadémia

Dr. Tószegi Zsuzsanna

ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék,
címzetes egyetemi docens

Húsz éve indult útjára a Digitális Irodalmi Akadémia (DIA), amely – tudásunk szerint – a világon egyedülálló a tekintetben, hogy a tagok védelem alatt álló, teljes életművét teszi közzé az interneten, a nagyközönség számára szabad hozzáférést biztosítva a művekhez. A szerzői jogdíjat a kezdetektől fogva központi támogatásból fedezik. A DIA a Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) és a Neumann János Digitális Könyvtár együttműködésében indult 1998 tavaszán; a honlap 2000. május 31-től vált elérhetővé. 2006-tól a programot teljes egészében a PIM gondozza. 2017 őszén – az újonnan választott egy élő és két posztumusz taggal együtt – a DIA-nak 30 élő, és 55 időközben elhunyt, vagy posztumuszként választott tagja van. A DIA adatbázisban jelenleg 416.000 oldalnyi szöveg férhető hozzá, az éves látogatottsága 650.000 – 680.000 körül stabilizálódott. A DIA tanulságai több szempontból is érdekesek: a szövegfeldolgozás folyamán alkalmazott módszerek, a digitalizáláshoz kiválasztott szabványok, a szerzői jogi szabályok értelmezése és alkalmazása, a szolgáltatás összetettsége és sajátosságai – mind-mind érdemes a szakmai figyelemre.

DOKTORANDUSZAINK KUTATÁSAIBÓL

Levezető elnök: Dr. Tóvári Judit ny. főiskolai tanár
Eszterházy Károly Egyetem (Eger)

Nyílt tudomány – közösségi kutatás

Bilicsi Erika
könyvtáros

A nyílt tudomány (open science) napjaink egyik legdivatosabb témája. Első megjelenési formájának talán az igen gyorsan fejlődő open access mozgalom tekinthető. Az open access – nyílt hozzáférés – olyan közlési forma, melyben a megjelent közlemények mindannyiunk számára díjfizetés nélkül olvashatóak az interneten. Ez a publikációs metódus a természettudományos folyóirat-kiadásban rohamosan terjedt az elmúlt 30 évben. Bár a bölcsész- és társadalomtudományok és a könyvkiadás területén még csak most kezd bevett szokássá válni, a természettudományokban akkora sikert aratott, hogy ma már nem csak a nyílt hozzáférésű publikálás a cél, hanem a teljes kutatási folyamat megosztása, már az adatgyűjtéstől kezdve (open data).

Noha az eredeti cél nem a laikusok bevonása volt, kibontakozni látszik egy újabb mozgalom, melyben amatőr kutatók hozzájárulhatnak megfigyeléseik, ismereteik megosztásával a szervezett keretek közt folyó tudományos kutatásokhoz (citizen science). A jelenség nem példa nélküli, a nagy bejövőadat-igényű tudományokban (pl. csillagászat, ornitológia) régóta használnak fel „hobby tudósoktól” származó adatokat, de jó példa a helytörténeti kutatás is, melyhez nélkülözhetetlen a lakosság bevonása.

Az előadás keretében bemutatjuk azokat az online tárhelyeket, adatbázisokat, keresőszolgáltatásokat, melyek birtokában bárki, bárhol, bármikor ki tudja használni a nyílt tudomány nyújtotta lehetőségeket, de akár be is kapcsolódhat a kutatásokba.

Könyvtári ontológiák és működésük a 21. században

Hubay Miklós Péter
Petőfi Irodalmi Múzeum, humáninformatikus

A közgyűjteményi információszolgáltatás világában napjainkban igazi paradigma-váltás zajlik. Az internet és a különféle keresőszolgáltatások térhódításával a közgyűjtemények egyre növekvő kihívással néznek szembe. Annak érdekében, hogy továbbra is versenyben maradhassanak a használókért, át kell formálniuk a másfél évszázados katalogizálási gyakorlatot. A Tim Berners-Lee által 2006-ban megalapozott linked data-koncepcióra épülő bibliográfiai adatfeldolgozási munkafolyamat során keletkező adatok

nem zárt, kereshetetlen silókba, hanem magára a World Wide Webre kerülnek. Így a hiteles, pontos információk sokkal közelebb kerülnek a felhasználókhhoz, akik a Google, Yahoo! és más szolgáltatások segítségével valóban megtalálhatják azokat. Ennek eszközei a 21. században a különféle szókészletek, ontológiák, amelyek építéséhez alapvető emberi gondolkodási, következtetési sémákat használunk fel.

A könyvtártudomány területén a 2000-es évek második fele óta használnak ilyen szótárakat, amelyek a dokumentumok, erőforrások leírásához szükséges legfontosabb relációkat tartalmazzák. Az előadásban a legismertebb ontológiák, s különösképp az amerikai Kongresszusi Könyvtár által fejlesztett BIBFRAME keretrendszer felhasználásával szeretnénk bemutatni az alapvető tudásmodellezési elveket és lehetőségeket, amelyeket az RDFS és az OWL leírónyelvek biztosítanak számunkra, s amelyekkel a számítógép számára is könnyedén, ugyanakkor igen összetetten modellezhető az ember következtető gondolkodása. A szókészletben lévő fogalmak így a gépi feldolgozás számára is jelentést nyernek, amelyek összességéből végül megszületik a szemantikus web.

Akiket a hitelkártya és a könyvtár összeköt: a CRM a Hyundai Card Libraries gyakorlatában

Juhász Éva

Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtár, Levéltár és Művészeti Gyűjtemény,
könyvtáros

„Nincsenek természetes forrásaink. A technológia az egyetlen módja a túlélésnek” – a kijelentés a koreai Samsung egykori vezérigazgatójától, Kim Young Soo-tól származik. A 2009 és 2016 közötti globális könyvtári költségvetési trendben kirajzolódott, hogy a délkelet-ázsiai régió egyes országaiban ténylegesen felismerik a könyvtár szerepét az élethosszig tartó tanulásban, a kulturális örökség közvetítésében, valamint a közösség formálásában. A Koreai Köztársaságban a kormányzat és a gazdasági szereplők számára egyértelmű, hogy az oktatás, a kultúra, azon belül a könyvtárak alapvető szerepet játszanak az ország gazdasági fejlődésében, továbbá hozzájárulnak a pozitív országmázs kialakításához.

A nemzetközi for-profit vállalatok CRM politikája egyre jobban fókuszál a társadalmi felelősségvállalásra. A dél-koreai Hyundai Motor Group leányvállalata, a Hyundai Card a közösségépítésre és a kultúra támogatására helyezi a hangsúlyt. A cél, hogy mély bizalmat építsen ki a fogyasztóban, amely hosszú távon hűséget és elégedettséget, tehát tartós bevételt biztosít. Ennek nyomán épültek fel a Hyundai Card könyvtárak, amelyek nem nyilvánosak, de – éppen az ügyfélszerzés céljából – a látogatás feltételei kedvezőek. A vállalat ügyfelei teljes jogú tagok, akik a hitelkártyát használják olvasójegyként és kölcsönzőjegyként egyaránt. A példákából leszűrhető, hogy a vállalat igyekszik megszólítani a lehető legszélesebb körű fogyasztói kört: akiket a hitelkártya és a könyvtár összeköt.

A közösségvezérelt könyvtár elmélete és gyakorlata

Kovácsné Koreny Ágnes

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, főigazgató-helyettes

A közösségvezérelt könyvtár (community-led library) modellje Kanadában született meg. Kiindulási alapja: a könyvtár által szolgált közösséget meg kell kérdezni arról, milyen szolgáltatásokat várnak az intézménytől. A cél elérése érdekében azonosítani kell a célközönséget, majd a kapcsolatok erősítése révén meg kell határozni a szolgált közösség szükségleteit annak érdekében, hogy ezeknek a könyvtár meg tudjon felelni. A modellben tehát a fő eszköz a kapcsolat, a partnerség, az együttműködés. Az új igényként fölmerülő szolgáltatások is a kooperáció eredményeként alakulnak ki, s annak alapján működnek. A közösségvezérelt szolgáltatástervezésben tehát a könyvtár kapcsolatokat keres a potenciális könyvtárhasználókkal, akikkel a könyvtárosok beszélgetéseket kezdeményeznek. A szakemberek az eszmecserék során gyűjtik össze azokat az ötleteket, amelyek az új szolgáltatások alapjait jelentik. A könyvtár működése, a szolgáltatások biztosítása a partnerségen alapul, s a folyamatot közös értékelés zárja: a könyvtárosok és a könyvtárhasználók együtt tárják fel a pozitív és a negatív aspektusokat, és megfogalmazzák az esetleges módosításokat. A közösségi visszacsatolásnak a szolgáltatástervezés teljes folyamatában meg kell jelennie; az értékelés nem a folyamatot lezáró elem, ellenkezőleg: lehetővé teszi a közösség tagjai számára, hogy véleményükkel, javaslataikkal alakítsák a szolgáltatás alakulását, így – áttételesen – befolyásolva az életminőségüket.

Elektronikus platformok az oktatásban és a könyvtárak megváltozó szerepe

Nemes László

Apertus Közzszolgálati Oktatás-fejlesztési Központ Szolgáltató Nonprofit Kft.,
tudásmenedzsment szaktanácsadó

A felsőoktatási szektorban egyre dominánsabbak a jelenléteket nem, vagy csak minimálisan igénylő távoktatási formák. Bár az elektronikus tananyagok, valamint az e-learning keretrendszerek több mint másfél évtizede jelen vannak az oktatásban, az utóbbi években történt széleskörű, a mindennapokban is észlelhető technikai ugrás azt eredményezte, hogy immár nem csak szigetszerűen használhatják őket. Az oktatáshoz mindig is hozzátartoztak a tananyagokat, a kutatáshoz szükséges szakirodalmat, valamint forrásokat gondozó könyvtárak. Előadásomban összefoglalom az elektronikus tananyagok fajtáit, felépítési lehetőségeit, a könyvtárak szerepét az e-learning folyamatában, valamint bemutatok fejlesztési lehetőségeket. Az összefoglaló alapját képező alkalmazott kutatás aktualitását több már folyó, vagy a jövőben induló fejlesztés adja.

Divéky József könyvillusztrációs tevékenységének kezdetei

Orbán Anna

Deloitte Services Wirtschaftsprüfungs GmbH (Bécs), könyvtáros

A 20. század első felének egyik legjelentősebb magyar – vagy legalábbis sokak szerint magyarnak tartott – könyvillusztrátorának tevékenysége Bécsben kezdődött, az 1910-es években. Előadásomban arra a kérdésre igyekszem választ adni, hogy ebben a korban a Monarchia fővárosában milyen lehetőségei voltak egy elhivatott fiatalembernek művésszé válni: melyek voltak a művészeti képzés intézményei, illetve kik voltak azok a mesterek, akik ezen a területen működtek oktatóként. Az ő nyilvánvaló hatásuk mellett megvizsgálom a diáktársak egymásra gyakorolt befolyását is. A nagy művészeti mozgalmak közül hangsúlyosan emelem ki a Wiener Werkstättét, illetve Divékynek ehhez a csoporthoz fűződő kapcsolatát, bemutatva számos, ebből az együttműködésből fakadó, a művészettörténetben máig számon tartott nagy jelentőségű Divéky-alkotást. Divéky József első könyvillusztrációi is ezekben az években készültek. Az első általa díszített könyv – vélhetőleg 1906-ban – Kölnben jelent meg, de hamarosan bécsi kiadóktól is kapott munkákat, majd 1916-ban már a magyarországi könyvkiadók is felfedezték: ekkor a gyomai Kner nyomda megbízásából illusztrált könyvet. Számos ex librisét is ismerjük ebből a korból, és a tízes években készült munkáinak lezárásaként első világháborús litografált plakátjait sem hagyhatjuk említés nélkül.

Emberközpontú könyvtár – a közszolgáltatások támogatásáért

Sörény Edina

Nemzeti Közzolgálati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár, főigazgató

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár a KÖFOP 2.1.2 projekt keretében számos új innovációt valósít meg 2019-ig, melyek hatással vannak a könyvtár szolgáltatási rendszerére, a tartalomszolgáltatás intézményen belüli és kívüli megjelenésére. Mindez összhangban áll a 2020-ig szóló egyetemi fejlesztési stratégiával. A digitális világban központi szerepet kap a könyvtári gyűjtemény gyors, de különböző mélységű és minőségű hozzáférhetőségének biztosítása.

Fontos kérdések, amire válaszokat szeretnénk adni: Milyen új igények jelentkezhetnek a felsőoktatási könyvtárak használók részéről? Mi lehet ma egy felsőoktatási könyvtár alapszolgáltatásának köre? Mit jelenthet ma egy emberközpontú könyvtár a felsőoktatásban? A smart eszközök és laborok kialakítása milyen hatással lehet a könyvtár szolgáltatására?

A könyvtár fejlesztése részét képezi az egyetemi információs szolgáltatási vízió és policy megújulásának.

Emberközpontú tudomány. A Resource Description and Access (RDA) és a szemantikus elemkészletek

Vass Anna Johanna

Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet
Dokumentációs Központ és Szakkönyvtár, könyvtárvezető

A szemantikus webbel kapcsolatban – bár még messze van attól, hogy általános, mindennapi tapasztalattá váljon –, annyit már olvashattunk, hallhattunk, hogy nem az ember, hanem a gép számára olvasható módon fogjuk tárolni az adatokat.

Hogyan lesz ebből mégis „emberközpontúság”, milyen módon tudja szolgálni a szemantikus web technikájának látszólagos eltávolodása az „ember által olvasható adatoktól” „a gépek által olvasható adatok felé” az emberi megismerést? Paradox módon az információknak a weben megvalósuló „láthatóvá válása” által. A kulturális gyűjtemények adategyüttese jellemző módon „saját” szabályok által, „saját” szerkezetben, a webes keresőmotorok számára azonban nehezen megközelíthető, nehezen elérhető módon tárolódnak. Így viszont az emberi tudás legjáva, annak legrelevánsabb része marad rejtve, hiszen a tudásvagyon letéteményesei – még mindig – a kulturális tartalmakat őrző közgyűjtemények. A legváltozatosabb gyakorlatokból – zeneművek, régi könyvek, digitális könyvtárak, színház- és előadó-művészet, jazzfelvételek, videomegosztó alkalmazás stb. – hozunk példákat az információfeltárára. Arra, hogy miként válnak feltárhatóvá újabb eszközökkel – mint az FR-modellek: FRBR, FRAD, FRSAD, FRBRoo és legújabban mindezek „konszolidált” változata, az IFLA LRM, vagy éppen az RDA által – a számbavételhez szükséges információk. Sok esetben ezek csak az intézményen belüli nyilvántartások formájában voltak elérhetők, de szabályozatlan módon léteztek, vagy éppenséggel csak most nyertek először valamely gépi nyilvántartásban rendezett formát.

A mesterséges intelligencia és a könyvtárak

Winkler Bea

Állatorvostudományi Egyetem Hutýra Ferenc Könyvtár Levéltár és Múzeum,
könyvtárigazgató

A mesterséges intelligencia napjaink egyik népszerű kifejezése, amely könyvtári kutatásokban is jelen van. A téma könyvtári vonatkozású szakirodalmát jelen kutatás a Library & Information Science Collection és SciTech Premium Collection (ProQuest) adatbázisokban elvégzett keresés találatai alapján határozza meg.

A találati listán 1978-tól napjainkig több mint 600 publikáció szerepel. Az előzetes elvárásoknak megfelelően a találatok évtizedenkénti mennyisége folyamatos emelkedést mutat az idő előrehaladtával. Az évenkénti elemzés hullámzóbb eredményeket ad,

amelyben a 2017-es évben eddig megjelent (és az adatbázisba bekerült) publikációk száma már magasabb, mint a korábbi legmagasabb érték.

Annak kiderítésére, hogy mely témák foglalkoztatták leginkább az adott korszak publikálóit, az évtizedenként csoportosított találati listák tárgyszavai kerültek górcső alá. Egyetlen kifejezés volt, amely 1980 óta minden évtizedben az első 6 legtöbbet használt tárgyszó között szerepelt a „szakértői rendszerek”. Két olyan kifejezést találtunk, amely 1980 és 2009 között még az első 6 hely valamelyikén volt, de 2010 után már nem: a „tudásbázis” és a „matematikai modellek”, és szintén kettő, amely csupán 2000 után lett népszerű: az „algoritmusok” (2017 után: 18%; 2000–2009: 12,4%) és a „digitális könyvtárak” (mindkét időszakban: kb. 10%).

DIGITÁLIS BÖLCSÉSZET

Levezető elnök: Dr. Fodor János egyetemi adjunktus
Eötvös Loránd Tudományegyetem

Open Access folyóirat publikálása ingyenes eszközzel az Eötvös Loránd Tudományegyetemen

Garamvölgyi László
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Informatikai és Fejlesztési Osztály,
osztályvezető-helyettes

A nyílt hozzáférés napjainkban kulcsfogalomává vált a tudományos publikálás területén. Megfelelő közzétételi eszköz alkalmazásával open access tartalmaink a nemzetközi keresőszolgáltatások látókörébe is bekerülnek, és publikációink rövid idő alatt a tudományos világ online vérkeringésének részévé válnak.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen az Egyetemi Könyvtár tesztjelleggel 2015 végén tette elérhetővé a nyílt forráskódú szoftverre épülő folyóirat-menedzsment rendszert, amely kifejezetten az ilyen folyóiratok publikálását támogatja. Az eltelt idő alatt számos változáson átesett szoftver átlátható felülettel, rugalmas folyamatkezeléssel, automatikus DOI-azonosító kiosztással büszkélkedhet. Intézményünk minden egyetemi folyóirat-szerkesztőségnek javasolja a rendszer használatát, melyet jelenleg is több Bölcsészettudományi Karhoz köthető folyóirat alkalmaz.

Literary Exploration Machine (LEM) stilometriai alkalmazás

Halász Dávid
ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ, projekt munkatárs

Szövegekkel foglalkozó kutatások során az elemzések utáni következtetések levonására a szükséges időnél többet vehetnek igénybe a megelőző munkálatok: a szövegekben található apróbb és egyszerű adatok összegyűjtése, amelyek segítenek a következtetések kialakításában. Már amennyiben manuálisan fogunk hozzá ehhez a gyűjtőgözt feladathoz. Pedig nem minden esetben volna erre szükség, mivel a számítógépes technológia elviekben lehetővé teszi, hogy mindezeket a feladatokat automatikusan hajtja végre számunkra egy szolgáltatás, csupán pár kattintás után. Gyakorlatban, sajnos, még nincsen olyan alkalmazás, amely megfelelően ki tudná elégíteni az erre irányuló igényeket, még ha az ezt célzó törekvések folyamatosak is. Ennek oka vagy az, hogy használatához alapszintű programozás szükséges, tehát nincsen felhasználói felülete, vagy az, hogy funkcióinak tárháza minimális, így a legtöbb potenciális felhasználót nem érinti

alkalmazása. Célom bemutatni egy, az ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központja által integrált applikációt, amely a fent említett igényeket komolyan veszi, és folyamatosan bővülő, felhasználóbarát, webes felületével teljesíteni szándékozik.

Digitális szövegtörzsek mint az intertextuális értelmezés eszközei a klasszika-filológiában

Dr. Kozák Dániel

ELTE BTK Latin Tanszék, egyetemi adjunktus

A klasszika-filológusok számára már az 1990-es évek elejétől kezdve széles körben rendelkezésre állnak olyan adatbázisok, melyek az antik irodalmi szövegek túlnyomó többségét egységes felületen teszik elérhetővé és kereshetővé. Azon túl, hogy több adat gyorsabb összegyűjtését teszik lehetővé, ezek az eszközök mélyrehatóbban is alakíthatják a filológia kérdésfeltevéseit, módszereit és mindennapos praxisait – a klasszika-filológia azonban mindeddig meglepően csekély mértékben reflektált ezekre a változásokra. Előadásomban a jelenleg elérhető digitális törzseket, elsősorban mint az intertextuális értelmezés eszközeit mutatom be; továbbá felvázolok néhány lehetőséget arra, hogy az ELTE BTK Latin Tanszéke a Digitális Bölcsészet Központtal együttműködve digitális klasszika-filológiai projektet indítson, és/vagy valamely létező nemzetközi projekthez csatlakozzon.

Elektronikus szövegkiadások katalógusa

Maróthy Szilvia

ELTE BTK ITDI A Magyar Barokk Doktori Program, doktorandusz

A tartalmilag és technikailag is összetettebb tudományos elektronikus kiadások (pl. kritikai vagy forráskiadások) csak ritka esetben állnak kapcsolatban a könyvtári rendszerekkel. Gyűjtésükkel, feldolgozásukkal a könyvtárak kevésbé foglalkoznak, így a katalógusban is alig akadhatunk a nyomukra. A kiadások szolgáltatását a készítői saját feladatuknak tekintik, a könyvtár pedig távoli hozzáférésüként regisztrálja (ha regisztrálja) azokat.

A digitális filológiai közösség két „katalógust” tart számon, mely a tudományos elektronikus kiadásokat gyűjti: Patrick Sahle inkább annotált bibliográfiának nevezhető gyűjtését és Greta Franzini készülő részletesebb katalógusát, mely rögzített szempontrendszert alkalmaz ugyan, de használatban lévő metaadatszabványt nem.

E két katalógus egyetlen magyar tételt tartalmaz, ezért jelenleg a magyar nyelvű, illetve vonatkozású kiadások katalógusán dolgozom az ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központtal együttműködésben. Előadásomban a tudományos elektronikus kiadás definícióival, s azok könyvtári metaadatszabványoknak megfelelő feldolgozásával foglalkozom.

A COURAGE adatbázis digitális szempontból

Dr. Micsik András – Dr. Scheibner Tamás
MTA SZTAKI, csoportvezető – MTA BTK Történettudományi Intézet,
tudományos kutató

Az előadás a COURAGE című nemzetközi történeti kutatás digitális vetületét mutatja be. A COURAGE projekt az ellenzékiesség kultúráját kutatja a volt szocialista országokban az Európai Bizottság Horizont 2020 programjának támogatásával. A kultúra 1989 előtt sem csupán szocialista realizmust vagy lapos propagandát jelentett a kelet-európaiak számára. Bár szűkített keretek közt, de virágzott egy másik, alternatív szféra, amely a legkülönbélebb mozgalmakat és műfajokat ölelte fel. A kulturális ellenzékiesség gazdag hagyományának emlékét számos – csak szétszórta fellelhető – dokumentum és műalkotás őrzi. E gazdag kulturális örökség felfedezését a témába vágó köz- és magángyűjtemények számbavételével és virtuális hálózatba kapcsolásával kezdjük. Nemzetközi online adatbázist (digitális regisztert) építünk, amelybe különféle léptékű és státuszú, a kulturális ellenállás történetével és formáival kapcsolatos köz- és magángyűjtemények kerülnek be. Az előadás ezt az adatbázist mutatja be.

Digitális bölcsészet az Eötvös Loránd Tudományegyetemen

Dr. Palkó Gábor
ELTE Digitális Bölcsészet Központ társvezetője
Petőfi Irodalmi Múzeum, tudományos titkár

A digitális bölcsészet talán az egyik legdinamikusabban fejlődő interdiszciplína ma, és bizonyosan a leggyorsabban intézményesülő új terület a bölcsészettudomány területén. A világ szinte minden nagy egyeteme kínál digitális bölcsészeti képzést graduális vagy posztgraduális szinten, vagy egyéb formában. Ezzel párhuzamosan százas nagyságrendben jöttek létre olyan egyetemi vagy egyetemi közötti „központok”, amelyek kifejezetten a digitális bölcsészetre specializálódtak. Az ELTE Bölcsészettudományi Kara számára stratégiai fontosságú, hogy lépést tartson a globális trendekkel a jelen összefüggésben is, vagyis hogy hagyományaihoz híven elsőként az országban stabilan működő központot hozzon létre a digitális bölcsészet fejlesztésére, oktatásának elősegítésére. A központ jelenlegi és tervezett működését mutatom be jelen előadás keretei között.

A Magyar Filozófiai Tudástár tervezete

Smrcz Ádám

ELTE BTK Digitális Bölcsészeti Központ, projektmunkatárs

Előadásomban a Magyar Filozófiai Tudástárral kapcsolatos terveket mutatom be a már elvégzett munkálatok fényében. A Tudástárat egyrészt egy repozitórium alkotja, mely a magyar filozófia története szempontjából releváns tartalmakat (szövegeket, hang- és videofelvételeket) tárol: ennek egyes elemei máris hozzáférhetőek és folyamatosan bővülnek. A Tudástár másik fő komponense egy hiánypótló adatbázis, aminek célja, hogy a fent nevezett szövegek közötti eligazodást lehetővé tegye.

A projekt célja egy magyar filozófiatörténeti kánon körvonalainak megrajzolása, valamint az ebben foglalt tartalmaknak az európai és egyetemes filozófiatörténetben való pozicionálása. Rá kívánok mutatni arra, hogy a kutatóknak a jövőben nagyobb figyelmet kell szentelniük ezen tartalmaknak, mert ez a magyar filozófiatörténet-írás jövője szempontjából meghatározó lehet.

A hosszú távú megőrzés és hozzáférés biztosítása – Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár szolgáltatásai

Virág Gabriella

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Informatikai és Fejlesztési Osztály,
EDIT központi adminisztrátor

Az ELTE Digitális Intézményi Tudástár (EDIT) intézményi repozitóriumként lehetőséget biztosít az egyetemen létrehozott dokumentumok archiválására és hozzáférhetővé tételére. Az EDIT biztosítja a digitális adatok és anyagok több szempontú nyilvántartását és visszakereshetőségét, használatával növelhető a tudományos eredmények nyilvánossága.

A tudástár a nyílt hozzáférés (open access) eszméjére épül, ezzel összhangban a repozitóriumi elhelyezés a mindenkor szerzői jogi és kiadói elvárásoknak eleget téve történik. Az EDIT-ben elhelyezett dokumentumok egyedi Handle-azonosítót (úgynevezett Universal Resource Identifier – URI címet) kapnak, ezáltal a tartalmak állandó elérése biztosított.

Az ELTE Egyetemi Könyvtár DOI (Digital Object Identifier) szolgáltatásával támogatja a kiadók, szerkesztőségek munkáját, biztosítja az ELTE bármely szervezeti egysége által kiadott online közlemények (pl. folyóiratok) egyértelmű azonosítására szolgáló DOI-regisztráció lehetőségét.

KONFERENCIÁNK ELŐADÓI ÉS LEVEZETŐ ELNÖKEI

Barátné Hajdu Ágnes	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék tanszékvezető, habilitált egyetemi docens	hajdu.agnes@btk.elte.hu
Bella Katalin	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék egyetemi tanársegéd	bella.katalin@btk.elte.hu
Bényei Miklós	Debreceni Egyetem címzetes egyetemi tanár	benyeim@freemail.hu
Bibor Máté	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék egyetemi tanársegéd	bibor.mate@btk.elte.hu
Bilicsi Erika	könyvtáros ELTE PhD-hallgató	bilicsi.erika@gmail.com
Bognárné Lovász Katalin	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Savaria Könyvtártudományi Csoport egyetemi adjunktus	bognarne.lovasz.katalin@sek. elte.hu
Csík Tibor	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék egyetemi adjunktus	csik.tibor@btk.elte.hu
Dippold Péter	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi Tanszék egyetemi adjunktus Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgató	dippold.peter@btk.elte.hu

Farkas Csenge	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet MA-hallgató ELTE BTK HÖK Tudományos Bizottság elnöke	csenge.farkas15@gmail.com
Fehér Miklós	Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézet igazgató	feher.miklos@oszk.hu
Fodor János	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi Tanszék egyetemi adjunktus	fodor.janos.konyvttud@btk. elte.hu
Fodor Péter	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgató	fodorp@fszek.hu
Garamvölgyi László	ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Informatikai és Fejlesztési Osztály osztályvezető-helyettes	garamvolgyi.laszlo@lib.elte.hu
Halász Dávid	ELTE BTK Digitális Bölcsészeti Központ projektmunkatárs	halasz.david@btk.elte.hu
Hubay Miklós	Petőfi Irodalmi Múzeum humáninformatikus ELTE PhD-hallgató	gvm206@gmail.com
Juhász Éva	Magyar Képzőművészeti Egyetem Könyvtár, Levéltár és Művészeti Gyűjtemény könyvtáros ELTE PhD-hallgató	evicaj@gmail.com
Káldos János	Országos Széchényi Könyvtár OKR Projekt szakmai vezető	kaldos.janos@oszk.hu
Kerekes Pál	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi Tanszék címzetes egyetemi docens	kerekes.pal@t-online.hu

Kiszl Péter	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet intézetigazgató habilitált egyetemi docens ELTE BTK ITDI Könyvtártudományi Doktori Program programvezető	kiszl.peter@btk.elte.hu
Klaudy Kinga	ELTE BTK Fordító- és Tolmácsképző Tanszék professor emeritus ELTE BTK NyDI Fordítástudományi Doktori Program programvezető	klaudy.kinga@btk.elte.hu
Kosztzyánné Mátrai Rita	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi Tanszék egyetemi tanársegéd	matrai.rita@btk.elte.hu
Kovácsné Koreny Ágnes	Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgató-helyettes	koreny.agnes@fszek.hu
Kozák Dániel	ELTE BTK Latin Tanszék egyetemi adjunktus	kozak.daniel@btk.elte.hu
Körmendi Tamás	ELTE BTK Történelem Segédtudományai Tanszék habilitált egyetemi docens	kormendi.tamas@btk.elte.hu
Móring Tibor	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet MA-hallgató ELTE Egyetemi Könyvtár diák könyvtáros	moringtibi@gmail.com
Maróthy Szilvia	ELTE PhD-hallgató	marothy.szilvia@btk.elte.hu
Micsik András	MTA Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézet csoportvezető	andas.micsik@sztaki.mta.hu
Murányi Péter	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Savaria Könyvtártudományi Csoport egyetemi docens	muranyi.peter@sek.elte.hu

Nagy János Ádám	NJA Kft. ügyvezető	nagy.j.adam@gmail.com
Nemes László	Apertus Közzszolgálati Oktatásfejlesztési Központ Szolgáltató Nonprofit Kft. tudásmenedzsment szaktanácsadó	nemes.laszlo84@gmail.com
Németh Katalin	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék egyetemi adjunktus	nemeth.katalin@btk.elte.hu
Orbán Anna	Deloitte Services Wirtschaftsprüfungs GmbH (Bécs), könyvtáros ELTE BTK doktorjelölt	voranna@gmail.com
Palkó Gábor	ELTE Digitális Bölcsészeti Központ társvezető Petőfi Irodalmi Múzeum tudományos titkár	palko.gabor@btk.elte.hu
Pataki Fruzsina	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet MA-hallgató	fruzsi.pataki@gmail.com
Ramháb Mária	Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár megyei könyvtárigazgató	mramhab@kjm.k.hu
Redl Károly	Országgyűlési Könyvtár igazgatóhelyettes	redl.karoly@parlament.hu
Scheibner Tamás	MTA BTK Történettudományi Intézet tudományos kutató	tamas.scheibner@gmail.com
Sebestyén György	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet professor emeritus	sebestyen.gyorgy@btk.elte.hu
Senkei-Kis Zoltán	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Információtudományi Tanszék egyetemi adjunktus	senkei-kis.zoltan@btk.elte.hu

Smrcz Ádám	ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ munkatárs	smrcz.adam@btk.elte.hu
Sörény Edina	Nemzeti Közszerológati Egyetem Egyetemi Központi Könyvtár és Levéltár főigazgató	soreny.edina@uni-nke.hu
Tószegi Zsuzsanna	ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtártudományi Tanszék címetes egyetemi docens	toszegi.zsuzsa@gmail.com
Tóvári Judit	Eszterházy Károly Egyetem (Eger) ny. főiskolai tanár	judit.tovari5@gmail.com
Vass Anna Johanna	Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet Dokumentációs Központ és Szakkönyvtár könyvtárvezető	vass.johanna@gmail.com
Virág Gabriella	ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár Informatikai és Fejlesztési Osztály EDIT központi adminisztrátor	virag.gabriella@lib.elte.hu
Winkler Bea	Állatorvostudományi Egyetem, Hutýra Ferenc Könyvtár Levéltár és Múzeum könyvtárigazgató	winkler.bea@univet.hu

Szakmai rendezvényeink az elmúlt két esztendőből

2015. november 23–24.

Valóságos könyvtár – könyvtári valóság II. című konferencia

2016. február 24. – Nyitott Napok 1.

Barátné Hajdu Ágnes és Kiszl Péter (ELTE BTK KITI): Megemlékezés Voit Krisztináról

Gazda István (Magyar Tudománytörténeti Intézet): A könyvtáros és orvostudós Semmelweis

2016. március 9. – Nyitott Napok 2.

S. Sárdi Margit (ELTE BTK Régi Magyar Irodalom Tanszék): A zágoni parókia könyvtára

2016. március 16.

A FSZEK a kulturális piacon – Fodor Péter, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (FSZEK) főigazgatójának előadása intézményvezetői tapasztalatairól

2016. március 30.

A Napvilág Alapítvány bemutatkozása

2016. április 13.

„Value of academic libraries” – Nagy Zsuzsanna, a Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtárának (BCE EK) főigazgatója, az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiuma (EKK) elnöke, az Országos Könyvtári Kuratórium (OKK) titkára előadása

2016. április 20. – Nyitott Napok 3.

Boreczky Anna (MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport): „Papirusz-stílus” a középkori könyvfestészetben. Egy családregény hagyományozódás-történeti konzekvenciái

2016. április 23.

A Fülöp Géza Könyvtártudományi Tudományos Diákkör intézeti fordulója

2016. április 26.

Több mint könyvtár – Sepsey Tamásné Vigh Annamária az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) Kulturális Államtitkárság Közgyűteményi Főosztályának vezetője előadása

2016. május 11. – Nyitott Napok 4.

Pálffy Géza (MTA BTK Történettudományi Intézet): Egy kevésbé ismert közép-európai Habsburg-kódexsorozat magyarországi vonatkozásai. A Szent Korona legkorábbi ábrázolásai a 16. században

2016. június 7.

Iniciálé kiállítás az Egyetemi Könyvtár Tanácstermében, a TypoSalon Magyar Tipográfusok Egyesülete és az ELTE BTK KITI közös szervezésében

2016. június 13.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárral kötött együttműködési megállapodás keretében megvalósult Könyvek holokausztja kiállítás virtuális változatának bemutatója

2016. szeptember 21. – Nyitott Napok 5.

Gábor Csilla (Babes-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár): A Ponciánus história története kódexek, fordítások, kiadások

2016. szeptember 22.

Fodor András: Utam a zenéhez című kötetének bemutatója a Petőfi Irodalmi Múzeumban

2016. október 12. – Nyitott Napok 6.

Madas Edit akadémikus (MTA – OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport): A középkori magyar nyelvű irodalom fordításairól. Fordítási technikák, árulkodó hibák

2016. október 13.

Ragnar A. Audunson (Oslo and Akershus University College of Applied Sciences): Libraries and the other ALM-institutions as an infrastructure for a sustainable public sphere in a digital age című előadása

2016. november 8.

Tudós tanárok – tanár tudósok. Fókuszban a tanulás és a tanítás értékelése című konferencián Könyvtár és értékelés intézeti szekció az ELTE Tanárképző Központja szervezésében

2016. november 9. – Nyitott Napok 7.

Gulyás Borbála (MTA BTK Művészettörténeti Intézet): Egy 16. századi kalligráfus, Bocskay György (†1575)

2016. november 16.

Könyvtártörténet-írásunk a Rákosi-korszakról: újabb kutatási eredmények című tudományos ülés az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézete és Könyvtártudományi Doktori Programja, valamint a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekciója szervezésében

2016. december 1.

Hazai György akadémikus könyvtárának rendezése – projektindító tájékoztató

2016. december 7. – Nyitott Napok 8.

Ács Pál (MTA BTK Irodalomtudományi Intézet): Biblia, bibliai irodalom a 16. századi magyar nyomtatványokban

2017. január 25.

Vendégünk volt a Qulto – Sinka Róbert, a Monguz Kft. tartalomfejlesztési osztályvezetőjének előadása a legújabb szoftveres megoldásairól

2017. február 7.

A Könyvtár- és Információtudományi Képzések Kollégiuma (KIKK) ülése

2017. február 22. – Nyitott Napok 9.

Zsupán Edina (OSZK Tudományos Titkárság): Évszázadokon átívelő filológia: Jankovich Miklós Curtius Rufus-kódexe

2017. március 1. – Nyitott Napok 10.

Varga István (Fonyódi Kulturális Intézmények Könyvtára): Kutatási lehetőségek egy Balaton-parti kisváros könyvtárában

2017. március 9.

Boros Gábor és Kiszl Péter: A kari Digitális Bölcsészet Központ működésének előkészítése. Fodor János előadása intézetünk digitalizálási projektjeiről

2017. március 31.

Thorsten Ries (Ghent University): Introduction to Digital Forensics. Hard Drive Philology: Critique Génétique és Heinz Werner Kramski (Deutsches Literaturarchiv Marbach): Long-Term Preservation of Born Digital Archival Objects: Serving the Unknown Future User vendégelőadásai

2017. április 5.

A digitális kulturális örökség infrastruktúrái (Europeana, DARIAH) workshop
Maria Teresa Natale: Central Institute for the Union Catalogue of Italian Libraries and Bibliographic Information
Henning Scholz: Europeana
Mike Mertens: DARIAH.EU

2017. április 19. – Nyitott Napok 11.

Sárdi Margit (ELTE BTK Régi Magyar Irodalom Tanszék): Az elit laikus gyógyítás magyar nyelvű, kéziratos emlékényaga (17–18. század)

2017 áprilisa

Agata Walczak-Niewiadomska ERASMUS előadásai: Emergent literacy as one of the key; Family librarianship; New media in the library for children; Public libraries for children in Poland

2017. május 3. – Nyitott Napok 12.

Vraukóné Lukács Ilona (Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár, Nyíregyháza): Könyvtárbusz, ami összeköt. Guruló könyvtár a Felső-Tisza mentén és a bokortanyákon

2017. május 9.

Könyvtárbusz a Trefort-kertben

A pécsi Csorba Győző Könyvtár, valamint az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézetének szakmai együttműködése keretében a Baranya Megyei Könyvtár-ellátási Szolgáltató Rendszer 2-es számú könyvtárbusza mutatkozott be

2017. május 25.

Intézetünk közreműködésével nyílt meg Hazai György könyvtára

2017. május 26.

NEON Budapest – projektbemutató és szakmai rendezvény

Előadók: David S. Hill, a varsói Neon múzeum igazgatója, Zeke Gyula író és Antal Ildikó, az Elektrotechnikai Múzeum igazgatója, valamint Fodor János

2017. június 23.

2017 WLIC – Wrocław. Lengyel impressziók a 2017-es IFLA konferencia előtt című MKE szakmai nap intézetünkben

2017. szeptember 27. – Nyitott Napok 13.

Dubniczky Zsolt (ELTE BTK Történeti Intézet Szekfű Gyula Könyvtára): Gondolatok a zöld könyvtárról és annak gyakorlatáról

2017. október 5.

Ragnar A. Audunson: Public libraries as public sphere institutions: Results from a survey in Hungary and Norway

2017. október 11. – Nyitott Napok 14.

Megemlékezés Soltész Zoltánné Juhász Erzsébetről, halálának huszadik évfordulója alkalmából, illetve a Berlász Piroska által Soltész Zoltánné hagyatékából az ELTE BTK KITI könyvtárának adományozott dokumentumok bemutatása

W. Salgó Ágnes (OSZK): „Aurum probatur flamma...” Emlékek Soltész Zoltánnéről
Farkas Gábor Farkas (OSZK): Táblanyomatok, ősnymotványok, antikvák és Soltész Zoltánné

Ízelítő oktatóink közreműködésével a közelmúltban megjelent kiadványokból

Barátné Hajdu Ágnes: Bevezetés a könyvtárhasználati ismeretek oktatásába. Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem, 2015.

Barátné Hajdu Ágnes: Társadalmi egyletek a két világháború között és a koalíciós időszakban Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhely, Németh László Városi Könyvtár, 2015.

Az IFLA iskolai könyvtári útmutató. 2., átdolgozott kiadás. (Fordította Bognárné Lovász Katalin). Budapest, Könyvtárostánárok Egyesülete, 2016.

Csik Tibor (szerk.): A külföldi tankönyvek magyarságképe. Tanulmányok. Budapest, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2016.

Fodor András: Megfejtett párhuzamok. Összegejtött esszék. 2. kötet. (Szerkesztette és sajtó alá rendezte: Fodor János). Budapest, Gondolat Kiadó, 2015.

Fodor András: Utam a zenéhez. Összegejtött esszék. 3. kötet. (Fodor János utószavával és Csűrös Miklós ajánlásával). Budapest, Gondolat Kiadó, 2016.

Kerekes Pál: Self-publishing. Az ön-menedzselésű független könyv irodalmi és kiadói modellje. Budapest, Kossuth Könyvkiadó, 2015. (NÉRO 11–12.)

Kiszl Péter és Boda Gáborné Köntös Nelli (szerk.): Valóságos könyvtár – könyvtári valóság. Könyvtár- és információtudományi tanulmányok 2016. Budapest, ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézet, 2017.

Tószegi Zsuzsanna (szerk.): Egy hivatás 120 éve. A Magyar Királyi Szabadalmi Hivataltól a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivataláig. Budapest, Typotex Kiadó, 2016.

ERASMUS-partnerintézményeink

Åbo Akademi University, Turku, Finnország
Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki, Görögország
Babes–Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Románia
Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Törökország
Högskolan i Borås, Svédország
Høgskolen i Oslo og Akershus, Oslo, Norvégia
Ionian University, Corfu, Görögország
Johannes Gutenberg Universität, Mainz, Németország
Latvijas Universitāte, Riga, Lettország
Sapienza Università di Roma, Olaszország
Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, Eszék, Horvátország
Technische Hochschule Köln, Németország
Universidad Carlos III de Madrid, Spanyolország
Universidad de León, Spanyolország
Universidad de Salamanca, Spanyolország
Universidade do Porto, Portugália
Università degli Studi di Firenze, Olaszország
Universitatea de Vest, Temesvár, Románia
Université Sciences Humaines et Sociales, Lille, Franciaország
Uniwersytet Jagielloński, Krakkó, Lengyelország

Szakmai együttműködő partnereink

Budapesti Corvinus Egyetem Egyetemi Könyvtár
Budapesti Műszaki Egyetem Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár
Csorba Győző Könyvtár (Pécs)
ELTE BTK Digitális Bölcsészet Központ
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
Központi Statisztikai Hivatal Könyvtár
Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Magyar Olvasástársaság (HUNRA)
Monguz Információtechnológiai Kft. (Qulto)
Országos Idegennyelvű Könyvtár
Országos Közegészségügyi Intézet
Országos Széchényi Könyvtár
Tudományos és Műszaki Tájékoztatás (TMT)

Kiadja az ELTE BTK Könyvtár- és Információtudományi Intézete

Budapest, 2017

Szerkesztők: Dr. Kiszl Péter és Dr. Csík Tibor

Olvasószerkesztő és tördelő: Szabó Panna

Kivitelezés: ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

Kézirat lezárva: 2017. november 9.

A MAGYAR
TUDOMÁNY
ÜNNEPE

Magyar Tudományos
Akadémia

EMBERKÖZPONTÚ TUDOMÁNY